

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

stram minuit. Eccle. 10. Zelus & iracundia minuunt dies, impediunt & tollunt rationem. vnde Cato:

Impedit ira animum, ne possit cernere verum.

Vndè iracundi assimilantur lapidi, qui percussus, scintillam emittit. Sic iracundus tactus verbo, prorumpit in blasphemias, conuicia & rixas. Iob. 18. lapis calore solutus, in æs conuertitur, id est, sonum reddit & cæt. Porro iracundia est sicut æs aut cymbalum. Gregorius: Qualis vnusquisque apud se latet, illata contumelia probat. Tertium damnum est, quòd ira non solum nobis ipsis nocet, sed etiam omnibus alijs hominibus & creaturis. Occidit enim homines, & in mille & irreparabilia damna inducit. Vndè enim incendia vrbiũ, & villarum depopulationes, ac deuastationes agrorum, vinearum, & cæt. nisi ex ira? Sic Absolon incendit messem Ioab, 2. Reg. 14. qui postea fuit suspensus & transfixus. Sic Samson incendit messem Philistinorum, Iudic. 16. Sed postea ipse captus & oculis priuatus fuit. & Matth. 25. Si Deus est puni- turus eos, qui peregrinos & pauperes non vel colligunt vel recipiunt hospitio, quanto magis illos, qui alios ex furore suo priuant & domibus, & agris, & bonis suis?

CAPVT XIII.

ARGVMENTA.

1. *Quid sit maledictio & conuicium, siue in oder & helren.*
2. *Quas personas singulariter exprimit scriptura, ne eis maledicamus.*
3. *De pœna maledicentium.*

Primò

1.

Rimò, maledicere est pximo suo ex commotione iræ seu inuidiæ quiduis malū increpari, & eum diris deuouere, pesti, plagæ corporis & animæ, quod est grauissimū peccatum, & contra regulam quā nobis præcepit Christus Matt. 7. Omnia quęcunq; vultis vt vobis faciant homines, eadē & vos illis facite. Ideò Apostolus Rom. 15. admonet, dicēs: Benedicite, & nolite maledicere, quia hoc est contra charitatem proximi; hoc vitium maximè excitat Sathanas ex ira & inuidia contra proximum in congregatione aliorū, sicut in conuiujs mensæ. Sic enim Sichimitæ inter epulas & pocula maledicebāt Abimelech, Iudi. 19. Sed postea poenam grauem sustinuerunt &cæt. Inter commensales enim nihil nisi bonum de absentibus est dicēdum: de maledicis autem Psalmista dicit Psal. 5. Venenum aspidum sub labijs eorum, lingujs suis dolosè agebāt, iudica eos &c. id est, punias eos Deus. Maxima contumelia fit Deo, *schmähunge*, per hoc vitium maledictionis. Nā vt dicit Augustinus serm. de S. Stephano, Deo aliud imponitur officium, quàm sibi competit. Deus enim vult omnes homines saluos fieri, 1. Tim. 2. & ideò misit filium suum in mundum, vt mundus saluaretur per ipsum, Ioann. tertio, & Ecclesia orat: Deus, cui proprium est misereri & parcere, &cæt. & in litanijs orat, ne Deus plagis diuersis nos perimat, sed nos cōseruare dignetur à peste, gladio, subitanea morte &c. Quàm igitur graue peccatum sit, quod ex Deo facimus aduersarium nostrum, & quasi licentem aut sicarium, qui tamen dicit Eze. 18. Nolo mortem peccatoris, &cæt. videant illi quibus hoc peccatum commune est.

2.

Secundò scriptura notat quædam hominum genera, quibus maledicere grauissimum est peccatum, & primò prælatis, rectoribus & Magistratui. Exo. 22.

Dijß

Dijs non detrahes, & Principi populi non maledices. Ideò Numer 21 legitur, quando populus murmura-
 bat contra Moysen & Aaron, quòd à serpentibus con-
 sumptus est: est enim omnis potestas à Deo, Rom. 13. Qui ergò resistit & maledicit potestati, ille Deo & e-
 ius ordinationi maledicit. Debemus autem hanc ve-
 nerari & obedire propter Deum, 1. Pet. 2. cò quòd Dei
 locum tenet. Deindè parentibus nemo maledicere
 debet occultè vel publicè Leuit. 20. Qui maledixe-
 rit patri vel matri, morte morietur. Vult enim Deus
 vt honorentur parentes & timeantur, Leuit. 19. id est,
 D E V S est honorandus ac timendus in parentibus.
 Dei enim ordinatione tales personæ nobis datæ sunt
 in parentes. Igitur non solum naturaliter, sed etiam
 propter Deum sunt honorandi. Vndè Deutero. 21. Si
 filius fuerit proteruus, & illorum monita spreuerit,
 &cæt. ducent eum ad seniores ciuitatis, & lapidibus
 obruet illum populus, vt vniuersus Israel audiat &
 pertimescat. Tertio, non debemus furdo, id est, ab-
 senti maledicere. Leuit. 19. Non maledices furdo, nec
 coram cæco pones offendiculum, sed timebis Do-
 minum Deum tuum, &cæt. Quarto, nemo semetip-
 sum debet deuouere plagis, vt faciunt irati, cum in-
 quiunt: Vt mihi terra dehiscat, vel, si hoc non fecero,
 diabolus me auferat, aut me pestis teneat, &cæt. non
 enim ipse Archangelus Michael diabolo maledixit,
 vt ait Iudas in sua canonic. sed inquit, Imperet tibi Iudæ 1. b
 Deus, neq; etiam bruto animali maledicas, quia crea-
 tura Dei est. Nulla igitur creatura Dei est maledicen-
 da. Ideò dicit Propheta Psalm. 36. Quia benedicen-
 tes hæreditabunt terram: maledicetes autem disper-
 ibunt. Qui igitur vult verus esse Christi discipulus,
 ille patièter debet ferre aliorum maledictiones pro-
 pter veritatem, sed nulli ipse debet maledicere, 1. Pet.
 2. Qui (id est, Christus) cum malediceretur, non ma-
 ledixit. Romanor. 12. Non maledictum pro maledi-
 cto. Sic

sto. Sic 1. Corinth. quarto, Maledicimur, & benedicimur. & Luc. 6. Benedicite maledicentibus etsi hoc graue sit pati, attamen maior erit corona. Matth. 5. Beati eritis cum maledixerint vobis homines, &cet. Hoc proprium est hereticorum, nempe lingua bestie; Apocal. 13. &c.

Tertiò, Apostolus Paulus quoties hoc peccatum taxat, inquit, quòd tales regnum Dei non possidebunt. 1. Corinth. sexto: Neque maledici, neque rapaces regnum Dei possidebunt. & Galat. quinto numerat hoc vnum inter opera carnis, & dicit, Maledici non possidebunt regnum Dei. Graue ergò vitium sit oportet, quòd priuat vita & regno Dei, & quidem admodum commune est hoc vitium iam in mundo, sed nemo corrigit. Quòd si ille qui dicit fratri suo, fatue, reus erit gehennæ ignis: quid de alijs maledictionibus grauissimis & pessimis nominibus erit, quibus læditur proximus? Augustinus sermone septimo de S. Stephano scribit, terribile exemplum de muliere matre, quæ decem filijs suis maledixit, & quomodo pueri sunt puniti &cet. vide serm. Insuper scriptura notat aliqua vitia, quæ faciunt incurrere maledictionem Dei, vt mendacium, sicut serpens maledicitur Genes. tertio, aut negligentia præceptorum Dei, Deuter. 28. Derisio vel inhonoratio parentum, vt Noe maledixit Chanaan, Gene. nono. Etiam in figura fiunt maledictiones. sic Christus maledixit ficui; Matth. 21. notans sterilitatem verorum fructuum fidei in Iudæis, etsi foris cum cæremonijs splendebat. Sic Helizæus propheta maledixit pueris, 4. Reg. secundo, notans peccata parentum in filijs, &cet. Igitur huiusmodi maledictiones sunt nobis documenta, ne incidamus in peccata: at dum homo hominem odit, & ei ex ira maledicit, grauissimū est peccatum, & cum huiusmodi Apostolus 1. Cor. 5. prohibet cibū sumere, & quòd à communitate aliorum debeat ex-

comis

communicari. At inquis: licet ne reprehendere manifesta & publica vitia? Respon. Christus inquis, Luc. 6. & Matt. 7. Nolite iudicare &c. non prohibuit officium iudicis aut concionatoris, sed prohibet priuatam maledicentiam, & in rebus dubijs calumnias, Est aut priuata maledicentia quandoq; extra iudiciū aut concionem aut deliberationem. Dicuntur in alios conuicia, etiam si vera & manifesta sunt, quæ fiunt, vel vt ille emendetur, vel vt ei rectius consulatur, sed erumpūt, aut ex naturæ vanitate, aut ex morbo animi, idq; hoc tempore vsitatum est &c.

CAPVT XV.
ARGVMENTA.

1. De peccato inuidia, & quid sit.
2. Cui sit similis inuidus.
3. Quantum noceat homini inuidia.

Inuidia est dolor alienæ felicitatis, prosperitatis aut fauoris, sicut diabolus inuidet nostram felicitatem, Sap. 2. Inuidia diaboli mors intrauit in orbem. Sic inuidia serpentis prostrauit parētes, Gen. 3. Inuidia Cain nō potuit quiescere donec occisus esset Abel, Gen. 4. Sic inuidebāt filij Iacob fratri suo Ioseph, Gen. 37. sic Saul inuidebat Dauidi, qui tamen illum omnib; affecit beneficijs. 1. Reg. 18. Sic Iudas inuidet Christo, quod à sancta muliere ungeretur, cum diceret: Ad quid perditio hæc? Mat. 26. Est igitur inuidia dolor alienæ felicitatis siue prosperitatis. Sed scriptum est Prouerb. 17. Qui in ruina lætatur alterius, non erit impunitus. Hæc inuidia duas habet filias, dolorem in prosperis, & gaudium in aduersis proximi. Quare inuidi sæpè sic sunt infelices, quod ipsi amittunt quicquid alij lucrantur: ipsi de sanitate aliorum infirmantur, de prosperitate aliorum intabescunt,